

Briuselis, 2017 m. birželio 9 d.
(OR. en)

9882/17

Tarpinstitucinė byla:
2016/0070 (COD)

SOC 456
EMPL 352
MI 472
COMPET 472
CODEC 966
JUSTCIV 136

ATASKAITA

nuo:	Pirmininkaujančios valstybės narės
kam:	Nuolatinių atstovų komitetui / Tarybai
Ankstesnio dokumento Nr.:	9434/17 SOC 407 EMPL 319 COMPET 436 MI 426 CODEC 854 JUSTCIV 120
Komisijos dok. Nr.:	6987/16 SOC 144 EMPL 97 MI 142 COMPET 118 CODEC 279 - COM(2016) 128 final + ADD 1 - ADD 2
Dalykas:	Pasiūlymas dėl EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVOS, kuria iš dalies keičiama 1996 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 96/71/EB dėl darbuotojų komandiravimo paslaugų teikimo sistemoje – Pažangos ataskaita

I. ĮVADAS

2016 m. kovo 8 d. Komisija priėmė pasiūlymą, kuriuo iš dalies keičiama Direktyva 96/71/EB¹ dėl darbuotojų komandiravimo. Šis pasiūlymas yra tikslinė peržiūra siekiant užtikrinti vienodas sąlygas paslaugų teikėjams ir tuo pačiu metu apsaugoti komandiruotus darbuotojus. Komisijos nuomone, dvidešimties metų senumo direktyva tinkamai nebeatspindi pokyčių, įvykusių nuo 1996 m., ir dabartinės padėties darbo rinkose, pavyzdžiui, gerokai padidėjusių darbo užmokesčio skirtumų valstybėse narėse.

¹ 1996 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 96/71/EB dėl darbuotojų komandiravimo paslaugų teikimo sistemoje (OL L 18, 1997 1 21, p. 1–6).

Socialinių klausimų darbo grupė pradėjo svarstyti šį pasiūlymą Nyderlandų pirmininkavimo laikotarpiu; padarytos pažangos ataskaita pateikiama dok. 9309/16 + ADD1. Remdamasi šiuo tiriamuoju darbu ir pasiūlyme iškeltais penkiais pagrindiniais klausimais, pirmininkavusi Slovakija toliau tikslino pagrindinius direktyvos klausimus bei sąvokas ir toliau svarstė įvairias dokumento redakcijos galimybes; Pirmininkavusios Slovakijos pažangos ataskaita pateikiama dok. 14368/16. Per penkis Socialinių klausimų darbo grupės posėdžius, surengtus Maltos pirmininkavimo laikotarpiu, pasiekta pažanga apibendrinama toliau išdėstytoje II dalyje.

Nuo pat diskusijų pradžios viena valstybių narių grupė prieštaravo Komisijos pasiūlymui peržiūrėti direktyvą manydamos, kad 2014 m. vykdymo užtikrinimo direktyvos įgyvendinimo etape tai daryti per anksti. Kita valstybių narių grupė palankiai įvertino šią iniciatyvą kaip gerą pagrindą tobulinti dabartines pasenusias darbuotojų komandiravimo taisykles. Trečioji grupė laikėsi nuomonės, kad prieš priimant galutinę poziciją nacionaliniu lygmeniu reikėtų atlikti išsamesnę analizę ir surengti diskusijas.

Remiantis siūlomu teisiniu pagrindu – Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 53 straipsnio 1 dalimi ir 62 straipsniu – Taryba ir Europos Parlamentas sprendžia kartu pagal įprastą teisėkūros procedūrą.

Europos Parlamentas dar nepateikė per pirmąjį svarstymą priimtos pozicijos.

2016 m. gruodžio 14 d. posėdyje Ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas pateikė savo nuomonę dėl pasiūlymo, kurios paprašė Komisija neprivaloma tvarka.

Regionų komitetas pateikė nuomonę savo iniciatyva 2016 m. gruodžio 7 d. posėdyje.

II. TARYBOS DARBAS PIRMININKAUJANT MALTAI

Po pradinių diskusijų, kurių metu buvo toliau tikslinami pagrindiniai šios direktyvos klausimai ir sąvokos, pirmininkaujanti Malta susiaurino pasirinkimo galimybes ir perėjo prie derybų dėl bendro teksto ir įvairiais klausimais iš dalies pakeitė Komisijos pasiūlymą.

Tolesniuose darbo grupės posėdžiuose buvo analizuojami įvairūs kompromisiniai tekstai, susiję su pirmininkaujančios valstybės narės pateiktu bendru pasiūlymu.

Diskusijose daugiausia dėmesio buvo skiriama pagrindinėms temoms, kurias jau buvo apibrėžusios anksčiau pirmininkavusios valstybės narės, taip pat transporto klausimui ir galimybei atidėti direktyvos taikymą.

1) Darbo užmokestis [3 straipsnio 1 dalis]

Komisijos pasiūlyme (3 straipsnio 1 dalies c punkte) sąvoka „minimali užmokesčio norma“ pakeičiama į sąvoką „darbo užmokestis“ priimančiųjų valstybių narių pagrindinių nuostatų, kurios taikomos komandiruotiems darbuotojams, atžvilgiu, todėl nacionalinėje teisėje arba visuotinai taikytinose kolektyvinėse sutartyse numatytos darbo užmokestį reglamentuojančios taisyklės ir teisės aktai taip pat tampa taikytini komandiruotiems darbuotojams.

Pirmininkaujanti valstybė narė siūlo palikti Komisijos pasiūlymą, bet papildyti jį siekiant atkreipti dėmesį, kad darbo užmokestis apibrėžiamas pagal nacionalinę teisę ir praktiką. Kartu su šiuo pakeitimu pirmininkaujanti valstybė narė siūlo naujas konstatuojamąsias dalis, kuriomis paaiškinamas darbo užmokesčio ir dabartinės minimalaus darbo užmokesčio dydžio sąvokos ryšys (12a konstatuojamoji dalis), taip pat nurodyta, kaip apskaičiuoti darbo užmokestį, kaip apibrėžta šioje direktyvoje (12b konstatuojamoji dalis) ir supaprastinta konstatuojamoji dalis, kurioje daroma nuoroda į valstybių narių kompetenciją nustatyti darbo užmokesčio taisykles (12 konstatuojamoji dalis).

Viena delegacijų grupė pritaria pirmininkaujančios valstybės narės pasiūlymui toliau taikyti darbo užmokesčio sąvoką. Kita delegacijų grupė dar negali tam pritarti, teigdama, kad vis dar reikia daugiau aiškumo dėl šios sąvokos, ir kad toliau reikėtų svarstyti galimas alternatyvas, pavyzdžiui, minimalaus darbo užmokesčio dydžio pirmaisiais komandiravimo mėnesiais (turi būti nustatytas konkreti trukmė) taikymą. Dar kitos delegacijos mano, kad reikia geriau suprasti šią sąvoką ir kai kurios iš jų teigia, kad reikalinga papildoma formuluotė dėl darbo užmokesčio apskaičiavimo.

Pirmininkaujanti valstybė narė siūlo, papildant pagrindines nuostatas 3 straipsnio 1 dalyje, įtraukti kolektyvinio darbuotojų apgyvendinimo sąlygas [3 straipsnio 1 dalies ga punktas ir 7a konstatuojamoji dalis] siekiant užtikrinti, kad komandiruotiems ir vietiniams darbuotojams būtų taikomos tos pačios sąlygos. Viena delegacijų grupė mano, kad ši sąvoka vis dar netiksli, ją reikia geriau paaiškinti ir būtų sudėtinga užtikrinti atitinkamą kontrolę. Pirmininkaujanti valstybė narė taip pat siūlo numatyti tokias išmokų normas, kurios padengtų toli nuo namų dėl profesinių priežasčių esančių darbuotojų kelionės, maitinimo ir apgyvendinimo išlaidas tuo atveju, kai darbuotojas priimančiojoje valstybėje narėje turi keliauti į įprastą darbo vietą ir iš jos arba kai jo darbdavys jį laikinai siunčia iš šios darbo vietos į kitą darbo vietą priimančiojoje valstybėje narėje [3 straipsnio 1 dalies gb punktas ir 7b konstatuojamoji dalis]. Šiam pasiūlymui keletas delegacijų pritarė, o kita delegacijų grupė jam prieštaravo.

2) Ilgalaikis komandiravimas

Komisijos pasiūlymo naujajame 2a straipsnyje nustatyta taisyklė, pagal kurią tais atvejais, kai numatoma ar faktinė komandiruotės trukmė viršija 24 mėnesius, priimančioji valstybė narė yra laikoma šalimi, kurioje įprastai atliekamas darbas. Komisija ketina ne iš dalies pakeisti Reglamentą „Roma I“, bet užtikrinti teisinį tikrumą, kai jis taikomas konkrečiam komandiravimo atvejui.

Išanalizavusi techninius sprendimus ir paramą įvairioms anksčiau pirmininkavusios valstybės narės pateiktoms alternatyvoms, pirmininkaujanti Malta siūlo pasinaudoti iš dalies pakeistu Suomijos pasiūlymu: po 24 mėnesių komandiruotam darbuotojui turi būti užtikrintos visos taikytinos darbo sutarties sąlygos, nustatytos priimančiosios valstybės narės teisės aktuose ir kolektyvinėse sutartyse, aiškiai nurodant, kad tai netaikoma darbo sutarties sudarymo ir nutraukimo procedūroms, formalumams ir sąlygoms.

Viena delegacijų grupė pritaria šiam pirmininkaujančios valstybės narės tekstui. Kita delegacijų grupė laikosi nuomonės, kad papildomų darbo taisyklių, kurios būtų taikomos po 24 mėnesių, sąrašas (teigiamas sąrašas) būtų skaidresnis ir teisiškai aiškesnis variantas nei išimčių sąrašas, kurį siūlo pirmininkaujanti valstybė narė (neigiamas sąrašas). Kai kurių delegacijų nuomone, jeigu išimčių sąrašas bus sudarytas, turėtų būti nustatyta išimtis papildomo pensinio draudimo sistemoms.

Be to, intensyviai diskusijas sukėlė kai kurie kiti klausimai, susiję su ilgalaikiu komandiravimu. Pirmininkaujanti valstybė narė pamėgino paaiškinti „numatomos komandiruotės trukmės“ sąvoką įtraukdama šios numatomos trukmės nustatymo būdo elementus. Vis dėlto, atsižvelgdama į tai, kad įvairios delegacijos primygtinai teigia, kad sąvoka tebėra neaiški ir ją sunku taikyti praktikoje, pirmininkaujanti valstybė narė šią sąvoką siūlo išbraukti.

Be to, pirmininkaujanti valstybė narė siūlo išbraukti su faktine komandiruotės trukme susijusią „laikotarpių, kai nebuvo dirbta“ sąvoką, nes dėl panašių priežasčių jai taip pat prieštaravo įvairios delegacijos. „To paties darbo toje pačioje vietoje“ sąvoką pirmininkaujanti valstybė narė pamėgino paaiškinti vienoje nuostatoje nurodydama, kaip tai nustatyti, o kitoje nuostatoje nurodydama šios sąvokos ryšį su komandiruotės trukme.

Kalbant apie bendrą komandiruotės laikotarpių trukmę pakeitimų atveju Komisija siūlė nuolatinės darbo vietos taisyklę taikyti tik tiems darbuotojams, kurių faktinė komandiruotės trukmė yra ne trumpesnė nei šeši mėnesiai. Atsižvelgdama į kai kurių delegacijų pateiktas pastabas ir pasikeitusį požiūrį, palyginti su Komisijos pasiūlymu, pirmininkaujanti valstybė narė siūlo šią išimtį išbraukti.

Be to, pirmininkaujanti valstybė narė siūlo, kad Komisijos pasiūlyta prievolė Direktyvos 2014/67/ES 5 straipsnyje nurodytoje bendroje oficialioje nacionalinėje interneto svetainėje skelbti apie darbo užmokesčio sudedamąsias dalis būtų papildyta prievole skelbti ir apie visas 3 straipsnio 1 dalies -a punkte nurodytas sąlygas, susijusias su ilgalaikiu komandiravimu.

3) Kolektyvinės sutartys

[Išbraukta dalis 3 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos antros įtraukos teksto ir 3 straipsnio 10 dalies antra įtrauka].

Komisija pasiūlė nuostatą, pagal kurią nacionalinė teisė ir visuotinai taikomos kolektyvinės sutartys būtų taikomos komandiruotiems darbuotojams visuose ekonomikos sektoriuose. Pagal galiojančią Direktyvą 96/71/EB tai privalomai taikoma tik statybų sektoriuje, o kituose sektoriuose tai taikoma pasirinktinai.

Pirmininkaujanti valstybė narė laikosi nuomonės, kad šis klausimas nėra kontraversiškas, ir siūlo palikti Komisijos pasiūlymą, tačiau pažymi, kad keletas delegacijų pageidauja, kad tai būtų taikoma ne visiems sektoriams, o tik tiems, kuriuose komandiravimo mastas yra reikšmingas ir komandiruojama nuolatos.

4) Subranga [nauja 3 straipsnio 1a dalis]

Komisijos pasiūlyme numatyta nauja nuostata dėl subrangos. Ja nustatoma, kad valstybės narės, įpareigojančios įmones sudaryti subrangos sutartis tik su tomis įmonėmis, kurios užtikrina darbuotojams tam tikras sąlygas darbo užmokesčio srityje, įskaitant sąlygas, numatytas visuotinai netaikomose kolektyvinėse sutartyse, taip pat gali nustatyti, kad ši prievolė taikoma ir įmonėms, komandiruojančioms darbuotojus į jų teritoriją.

Pirmininkaujanti valstybė narė šią nuostatą siūlo išbraukti, o tai ją išbraukus subrangos atveju būtų taikomos bendrosios taisyklės. Didelė delegacijų grupė pritaria pirmininkaujančios valstybės narės pasiūlymui – jų manymu, teisiniu požiūriu tai tinkamesnis sprendimas, o tokią nuostatą įtraukus būtų daromas neigiamas poveikis įmonėms, visų pirma MVĮ. Kita delegacijų grupė pritaria tam, kad valstybėms narėms būtų palikta galimybė užtikrinti, kad subrangos grandinėse užsienio įmonės privalėtų laikytis visų darbo užmokesčio taisyklių, įskaitant taisykles, nustatytas kolektyvinėse sutartyse įmonių lygmeniu.

5) Per laikinojo įdarbinimo įmonę įdarbinti darbuotojai [nauja 3 straipsnio 1b dalis ir išbraukta 3 straipsnio 9 dalis]

Pagal Komisijos pasiūlymą Direktyvos 2008/104/EB ² (Darbo per laikinojo įdarbinimo įmones direktyva) 5 straipsnyje nustatytos darbo sąlygos tampa privalomos komandiruotiems darbuotojams, vienodo požiūrio principą taikant per laikinojo įdarbinimo įmonę įdarbintiems darbuotojams ir panašų darbą dirbantiems priimančiosios įmonės darbuotojams.

Pirmininkaujanti valstybė narė siūlo palikti Komisijos pasiūlymą, bet išplėsti naują 3 straipsnio 1b dalį, į ją įtraukiant antrą pastraipą dėl užtikrinimo, kad priimančioji įmonė informuotų laikinojo įdarbinimo įmones apie savo taikomas sąlygas, susijusias su darbo sąlygomis, jeigu tos sąlygos tampa privalomai taikytinos komandiruotiems darbuotojams vadovaujantis Direktyvos 2008/104/EB 5 straipsniu. Tai derėtų su iš dalies pakeista Direktyvos 96/71 3 straipsnio 9 dalimi, kurią Komisija buvo siūliusi išbraukti, t. y. vienodo požiūrio principas neprivalomai galėtų būti taikomas laikiniams darbuotojams ir kitų sąlygų, nei tos, kurioms taikomas Direktyvos 2008/104/EB 5 straipsnis, atžvilgiu.

Pirmininkaujanti valstybė narė mano, kad dėl teksto iš esmės sutariama, nors ir pažymi, kad keletas delegacijų pageidauja, kad vienodo požiūrio į per laikinojo įdarbinimo įmonę įdarbintus darbuotojus ir vietinius darbuotojus principo taikymas būtų visiškai privalomas.

² 2008 m. lapkričio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2008/104/EB dėl darbo per laikinojo įdarbinimo įmones (OL L 327, 2008 12 5, p. 9–14).

6) Transporto sektorius [10 konstatuojamoji dalis]:

Komisija nepasiūlė jokių pakeitimų, susijusių su 1996 m. direktyvos taikymo sritimi, o į jos pasiūlymą įtraukta konstatuojamoji dalis, kurioje pabrėžiama, kad su Darbuotojų komandiravimo direktyvos įgyvendinimu tarptautinio kelių transporto sektoriuje susijusius uždavinius geriausia spręsti konkrečių sektorių teisės aktais. Komisija neseniai pateikė pasiūlymų šioje srityje ³.

Viena delegacijų grupė laikosi nuomonės, kad, atsižvelgiant į šio sektoriaus specifiką ir didelį šių darbuotojų judumą, turėtų būti aiškiai nustatyta, kad tarptautinio kelių transporto sektorius neįtraukiamas į iš Darbuotojų komandiravimo direktyvos taikymo sritį ir kad jam taikomi būtent tam sektoriui skirti teisės aktai. Kita delegacijų grupė laikosi nuomonės, kad šis sektorius turėtų likti šios direktyvos taikymo srityje su galimybe parengti šiam sektoriui skirtus teisės aktus, kuriais tik paaiškinamas ir (arba) patobulinamas teisės aktų įgyvendinimas.

Pirmininkaujanti valstybė narė laikosi nuomonės, kad šį klausimą reikia nagrinėti toliau, visų pirma atsižvelgiant į neseniai pateiktus Komisijos pasiūlymus dėl kelių transporto.

7) Perkėlimas į nacionalinę teisę, taikymas ir peržiūra [2 straipsnis]

Pirmininkaujanti valstybė narė pasiūlė iš dalies pakeisti siūlomą nuostatą dėl perkėlimo į nacionalinę teisę ir taikymo. Ji siūlo, kad valstybių narių perkėlimo priemonės būtų priimtose ir paskelbtose per trejus metus nuo direktyvos įsigaliojimo, ir kad jos būtų taikomos praėjus trejiems metams nuo jos įsigaliojimo. Tuomet Komisija peržiūrėtų direktyvos taikymą ir įgyvendinimą ne vėliau kaip praėjus aštuoneriems metams po jos įsigaliojimo.

³ 2017 m. gegužės 31 d. Komisijos kelių transporto dokumentų rinkinys („Europa kelyje“), įskaitant pasiūlymą dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2006/22/EB dėl reikalavimų vykdymo ir nustatomos konkrečios taisyklės Direktyvos 96/71/EB ir Direktyvos 2014/67/ES dėl vairuotojų komandiravimo kelių transporto sektoriuje atžvilgiu.

Keletas delegacijų pareiškė teigiamai vertinančios šiuos pakeitimus. Kitos delegacijos laikosi nuomonės, kad svarbu tai įvertinti atsižvelgiant į bendrą, galutinį susitarimą. Keletas delegacijų laikosi nuomonės, kad nebūtina pradėti taikyti perkėlimo priemonių tą pačią dieną visoje Sąjungoje.

Dėl konkrečių laiko terminų tebevyksta diskusijos: kai kurios delegacijos prašo visų priemonių, reikalingų siekiant laikytis direktyvos, perkėlimui ir taikymui skirti daugiau laiko, o kitos delegacijos pageidauja, kad būtų nustatytas trumpesnis terminas.

III. IŠLYGOS

Naujausia pirmininkaujančios valstybės narės kompromisinio teksto redakcija pateikiama šio pranešimo priede. Komisijos pasiūlymo (dok. 6987/16) pakeitimai pažymėti **paryškintuoju šriftu**, o išbrauktas tekstas pažymėtas simboliu [...].

Šiame etape laikoma, kad visos delegacijos laikosi bendrų tikrinimo išlygų dėl paskiausio pirmininkaujančios valstybės narės kompromisinio pasiūlymo.

DK, HU, NL, MT, RO ir UK laikosi parlamentinio tikrinimo išlygų.

PL, HU ir SE laikosi lingvistinių išlygų.

Pirmininkaujanti valstybė narė supranta, kad netgi dėl tų teksto dalių, kurioms buvo plačiai pritarta, dar reikės bendro susitarimo dėl viso pasiūlymo.

IV. IŠVADOS

Pirmininkaujanti Malta įdėjo daug pastangų siekdama bendro kompromiso, įskaitant sprendimus dėl visų pagrindinių derybų punktų. Jos nuomone, nors delegacijų požiūriai dėl kai kurių svarbiausių klausimų dar tebesiskiria, pozicijos buvo suartintos ir susitarimą turėtų būti galima pasiekti.

Dar reikia tęsti tolesnį techninį darbą ir politines diskusijas dėl tam tikrų klausimų, kurie tebekelia susirūpinimą skirtingoms delegacijų grupėms, pavyzdžiui, dėl darbo užmokesčio arba pagrindinių nuostatų sąrašo išplėtimo.

Pirmininkaujanti valstybė narė mano, kad jos darbo rezultatas yra geras pagrindas būsimoms diskusijoms ir esminis žingsnis siekiant Taryboje susitarti dėl bendro požiūrio dėl pasiūlymo.

[...]

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA

... m. ... d.

**kuria iš dalies keičiama Direktyva 96/71/EB [...] dėl darbuotojų komandiravimo paslaugų
teikimo sistemoje**

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 53 straipsnio 1 dalį ir 62 straipsnį,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁴,

laikydami įprastos teisėkūros procedūros,

⁴ OL C 75, 2017 03 10, p. 81.

kadangi:

- (1) laisvas darbuotojų judėjimas, įsisteigimo laisvė ir laisvė teikti paslaugas – esminiai [...] vidaus rinkos principai, įtvirtinti Sutartyje dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV). Tų principų įgyvendinimą Sąjunga toliau plėtoja, **ir juo siekiama** užtikrinti vienodas bendrovių veiklos sąlygas ir darbuotojų teisių apsaugą;
- (2) laisvė teikti paslaugas apima įmonių teisę teikti paslaugas kitoje valstybėje narėje, į kurią jos gali tam tikram laikui komandiruoti savo darbuotojus [...] paslaugoms suteikti;
- (3) pagal **Europos Sąjungos sutarties** 3 straipsnį Sąjunga turi skatinti socialinį teisingumą ir apsaugą. Pagal SESV 9 straipsnį [...] Sąjunga, nustatydamą ir įgyvendindama savo politikos kryptis ir veiksmus, turi atsižvelgti į reikalavimus, susijusius su didelio užimtumo skatinimu, tinkamos socialinės apsaugos užtikrinimu ir kova su socialine atskirtimi;
- (4) praėjus beveik dvidešimčiai metų po **Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 96/71/EB**⁵ priėmimo **būtina** įvertinti, ar jos nuostatomis tebeužtikrinama dviejų poreikių – poreikio plėtoti paslaugų teikimo laisvę ir poreikio apsaugoti komandiruočių darbuotojų teises – pusiausvyrą;
- (5) vienodų sąlygų principas ir draudimas diskriminuoti dėl pilietybės **Sąjungos** teisėje **buvo įtvirtinti** dar steigimo sutartimis. Vienodo darbo užmokesčio principas įgyvendintas per antrinės teisės aktus ir taikomas ne tik vyrų ir moterų atžvilgiu, bet ir pagal terminuotas ir neterminuotas darbo sutartis dirbantiems darbuotojams, visą ir ne visą darbo dieną dirbantiems darbuotojams **ir** per laikinojo įdarbinimo įmonę įdarbintiems ir panašų darbą dirbantiems priimančiosios įmonės darbuotojams;

⁵ 1996 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 96/71/EB dėl darbuotojų komandiravimo paslaugų teikimo sistemoje (OL L 18, 1997 1 21, p. 1.).

- (6) [...]
- (7) [...]
- (7a) komandiruočių darbuotojų apsauga yra veiksmingesnė, jei pagrindinės apsaugos taisyklės yra išplečiamos, kad apimtų kolektyvinio darbuotojų apgyvendinimo sąlygas, galiojančias priimančiojoje šalyje, kadangi tokie darbuotojai [...] turi dirbti ribotos trukmės laikotarpį valstybės narės, kuri nėra valstybė narė, kurioje jie paprastai dirba, teritorijoje. Tokių sąlygų patikrinimus turėtų atlikti kompetentingos nacionalinės institucijos pagal nacionalinę teisę ir (arba) praktiką;
- (7b) komandiruočių darbuotojų, kurie valstybės narės, į kurią jie buvo komandiruoti, teritorijoje laikinai siunčiami iš jų įprastos darbo vietos į kitą darbo vietą, komandiruočių pinigai turėtų būti bent tokio pat dydžio kaip toje valstybėje narėje vietiniams darbuotojams taikomų išmokų, skirtų toli nuo namų dėl profesinių priežasčių esančių darbuotojų kelionės, maitinimo ir apgyvendinimo išlaidoms padengti, normos;
- (8) komandiravimas yra laikino pobūdžio ir paprastai komandiruotas darbuotojas grįžta į kilmės šalį, kai užbaigiamas darbas, kurį atlikti [...] jis buvo komandiruotas. Vis dėlto, atsižvelgiant į tai, kad kai kurios komandiruotės gali būti ilgalaikės, ir pripažįstant priimančiosios šalies darbo rinkos ir tokiems ilgiems laikotarpiams komandiruočių darbuotojų tarpusavio sąsają, būtina nustatyti, kad ilgesnių nei 24 mėnesių komandiruočių atveju priimančiosios šalys turėtų užtikrinti, kad į jų teritoriją darbuotojus komandiruojančios įmonės garantuotų papildomas sąlygas, kurios būtų privalomai taikomos darbuotojams valstybėje narėje, kurioje darbas atliekamas;

- (9) būtina užtikrinti geresnę darbuotojų apsaugą, siekiant apsaugoti laisvę teikti paslaugas teisingomis sąlygomis tiek trumpuoju, tiek ilguoju laikotarpiu, visų pirma užkertant kelią Sutartyse užtikrintų teisių pažeidimams. Vis dėlto tokią darbuotojų apsaugą užtikrinančios taisyklės negali turėti poveikio į kitos valstybės narės teritoriją darbuotojus komandiruojančių įmonių teisei naudotis laisve teikti paslaugas ir tada, kai komandiruotės trukmė viršija 24 mėnesius. Taigi bet kokia nuostata, taikytina komandiruotiems darbuotojams, kai komandiruotės trukmė viršija 24 mėnesius, turi būti suderinama su ta laisve. Pagal nusistovėjusią teismo praktiką laisvė teikti paslaugas gali būti apribota tik dėl bendrųjų interesų viršenybės priežasčių ir jei tie apribojimai yra proporcingi ir būtini;
- (9a) papildomos sąlygos, kurias turi užtikrinti darbuotojus į kitą valstybę narę komandiruojančios įmonės, turėtų būti taikomos ir darbuotojams, komandiruojamiems pakeisti kitus komandiruotus darbuotojus, siekiant užtikrinti, kad tokiais pakeitimais nebūtų naudojamasi norint apeiti priešingu atveju taikytinas taisykles; [...]
- (9b) [...]
- (9c) kaip ir Direktyvos 96/71/EB atveju, šia direktyva turėtų nebūti daromas poveikis Reglamento (EB) Nr. 883/2004 ⁶ ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 987/2009 ⁷ taikymui;

⁶ 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 883/2004 dėl socialinės apsaugos sistemų koordinavimo (OL L 166, 2004 4 30, p. 1).

⁷ 2009 m. rugsėjo 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 987/2009, nustatantis Reglamento (EB) Nr. 883/2004 dėl socialinės apsaugos sistemų koordinavimo įgyvendinimo tvarką (OL L 284, 2009 10 30, p. 1).

- (10) **dėl** tarptautinio kelių transporto sektoriui būdingo didelio darbo judumo, **Direktyvos 96/71/EB** įgyvendinimas šioje srityje kelia įvairių teisinių klausimų ir sunkumų, ypač tada, kai sąsaja su atitinkama valstybe nare yra nepakankama. Būtų geriausia **tas** problemas spręsti parengiant konkretaus sektoriaus teisės aktus, taikytinus drauge su kitomis **Sąjungos** iniciatyvomis, kuriomis siekiama pagerinti kelių transporto vidaus rinkos veikimą;
- (11) konkurencingoje vidaus rinkoje paslaugų teikėjai konkuruoja ne vien darbo sąnaudomis, bet ir tokiais veiksniais kaip našumas ir veiksmingumas arba prekių ir paslaugų kokybė ir novatoriškumas;
- (11a) **ši** direktyva turėtų neturėti jokios įtakos naudojimuisi valstybių narių ir Sąjungos lygmeniu pripažintomis pagrindinėmis teisėmis, įskaitant teisę ar laisvę streikuoti arba imtis kitų veiksmų, numatytų konkrečiose valstybių narių darbo santykių sistemose, vadovaujantis nacionalinės teisės aktais ir (arba) praktika. Šia direktyva taip pat turėtų nebūti daromas poveikis teisei derėtis dėl kolektyvinių sutarčių, jas sudaryti bei užtikrinti jų laikymąsi, taip pat teisei imtis kolektyvinių veiksmų pagal nacionalinę teisę ir (arba) praktiką;
- (12) darbo užmokesčio taisyklės valstybės narės nustato pačios pagal savo teisės sistemą ir (arba) praktiką; [...]
- (12a) sąvoka „darbo užmokestis“ turėtų apimti visus Europos Sąjungos Teisingumo Teismo suformuluotus minimalaus darbo užmokesčio dydžio elementus, tačiau jais neapsiriboti;

- (12b) darbo užmokestis, kuris turi būti mokamas komandiruotiems darbuotojams komandiruotės metu, turėtų būti nustatomas vadovaujantis nacionalinės teisės aktais ir (arba) praktika ir laikantis šios direktyvos. Kai lyginamas komandiruotam darbuotojui mokamas darbo užmokestis ir pagal tuos teisės aktus ir (arba) praktiką priklausantis darbo užmokestis, turėtų būti atsižvelgiama į darbo užmokesčio neatskaičius mokesčių sumą. Kaip numatyta Direktyvos 96/71/EB 3 straipsnio 7 dalyje, komandiruotpinigia laikomi [...] darbo užmokesčio dalimi. Todėl palyginimo tikslais turi būti atsižvelgiama į tokius komandiruotpinigius, išskyrus atvejus, kai jie yra susiję su faktinėmis komandiruotės išlaidomis, pavyzdžiui, kelionės, maitinimo ar apgyvendinimo išlaidomis;
- (13) nacionalinės teisės aktais ar visuotinai taikomomis kolektyvinėmis sutartimis nustatyti darbo užmokesčio ir kitų darbo sutarties sąlygų elementai turi būti skaidrūs ir aiškūs visiems paslaugų teikėjams ir komandiruotiems darbuotojams. Todėl, be reikalavimų pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2014/67/ES ⁸ 5 straipsnį, pagrįstai galima nustatyti prievolę valstybėms narėms tame straipsnyje nurodytoje bendroje interneto svetainėje skelbti darbo užmokesčio sudedamąsias dalis ir ilgalaikiam komandiravimui taikytinas papildomas sąlygas [...];
- (14) [...]

⁸ 2014 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/67/ES dėl Direktyvos 96/71/EB dėl darbuotojų komandiravimo paslaugų teikimo sistemoje vykdymo užtikrinimo ir kuria iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 1024/2012 dėl administracinio bendradarbiavimo per Vidaus rinkos informacinę sistemą (IMI reglamentas) (OL L 159, 2014 5 28, p. 11).

- (15) Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2008/104/EB ⁹ dėl darbo per laikinojo įdarbinimo įmones įtvirtinamas principas, pagal kurį per laikinojo įdarbinimo įmonę įdarbintiems darbuotojams taikomos bent tokios pagrindinės darbo ir įdarbinimo sąlygos, kurios būtų taikomos tokiems darbuotojams, jei juos būtų įdarbinusi pati priimančioji įmonė tai pačiai darbo vietai užimti. **Tas principas turėtų būti taikomas ir per laikinojo įdarbinimo įmones į kitą valstybę narę komandiruojamiems darbuotojams. Kai taikomas tas principas, priimančioji įmonė turėtų informuoti laikinojo įdarbinimo įmonę apie darbo sąlygas ir darbo užmokestį, kuriuos ji taiko savo darbuotojams. Valstybės narės, laikydamosi tam tikrų sąlygų, gali numatyti vienodo požiūrio / vienodo darbo užmokesčio principo išimtis pagal Direktyvos dėl darbo per laikinojo įdarbinimo įmones 5 straipsnio 2 dalį ir 5 straipsnio 3 dalį. Kai taikoma tokia išimtis, laikinojo įdarbinimo įmonei informacija apie priimančiosios įmonės darbo sąlygas nėra reikalinga, todėl reikalavimas teikti informaciją neturėtų būti taikomas.**
- (16) pagal 2011 m. rugsėjo 28 d. Bendrą valstybių narių ir Komisijos politinį pareiškimą dėl aiškinamųjų dokumentų ¹⁰ valstybės narės įsipareigojo pagrįstais atvejais prie pranešimų apie perkėlimo priemonės pridėti vieną ar daugiau dokumentų, kuriuose paaiškinamos direktyvos sudedamųjų dalių ir nacionalinių perkėlimo priemonių atitinkamų dalių sąsajos. Šios direktyvos atveju teisės aktų leidėjas laikosi nuomonės, kad tokių dokumentų perdavimas yra pagrįstas;

⁹ 2008 m. lapkričio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2008/104/EB dėl darbo per laikinojo įdarbinimo įmones (OL L 327, 2008 12 5, p. 9).

¹⁰ OL C 369, 2011 12 17, p. 14.

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

1 straipsnis
Direktyvos 96/71/EB pakeitimai

Direktyva 96/71/EB [...] iš dalies keičiama taip:

1) [...]

2) 3 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 1 dalis pakeičiama taip:

„1. Valstybės narės užtikrina, **kad nepriklausomai nuo to, kuri teisė yra taikoma** darbo santykiams, 1 straipsnio 1 dalyje nurodytos įmonės į jų teritoriją komandiruotiems darbuotojams garantuotų darbo sutarties sąlygas, apimančias **toliau nurodytus dalykus**, kurie valstybėje narėje, kurioje darbas atliekamas, yra nustatyti:

– įstatymuose ir kituose teisės aktuose ir (arba)

– kolektyvinėse sutartyse ar arbitražo sprendimuose, kurie buvo paskelbti visuotinai taikytinai, kaip apibrėžta šio straipsnio 8 dalyje:

a) maksimalus darbo ir minimalus poilsio laikas;

b) minimali mokamų metinių atostogų trukmė;

c) darbo užmokestis, įskaitant viršvalandžių apmokėjimo normas; šis punktas netaikomas papildomo pensinio draudimo sistemoms;

- d) darbuotojų, ypač siūlomų laikinojo įdarbinimo įmonių, samdos sąlygos;
- e) darbuotojų sveikatos, darbo saugos ir higienos sąlygos;
- f) apsaugos priemonės, susijusios su nėščių ar neseniai pagimdžiusių moterų, vaikų ir jaunimo darbo sutarties sąlygomis;
- g) vienodos sąlygos vyrams ir moterims bei kitos nediskriminavimo nuostatos;
- ga) kolektyvinio darbuotojų apgyvendinimo sąlygos;
- gb) išmokų, skirtų toli nuo namų dėl profesinių priežasčių esančių darbuotojų kelionės, maitinimo ir apgyvendinimo išlaidoms padengti, normos; šis punktas taikomas tik toms kelionės, maitinimo ir apgyvendinimo išlaidoms, kurias komandiruotas darbuotojas patiria, kai valstybėje narėje, į kurios teritoriją jis yra komandiruotas, turi keliauti į įprastą darbo vietą ir iš jos, arba kai jo darbdavys jį laikinai siunčia iš šios darbo vietos į kitą darbo vietą.

Šioje direktyvoje darbo užmokesčio sąvoka apibrėžiama pagal valstybės narės, į kurios teritoriją darbuotojas komandiruojamas, nacionalinę teisę ir (arba) praktiką ir apima visus darbo užmokesčio elementus, kurie toje valstybėje narėje yra privalomi pagal nacionalinius įstatymus ir kitus teisės aktus bei kolektyvines sutartis ar arbitražo sprendimus, kurie buvo paskelbti visuotinai taikytiniais, ir (arba), jei nėra sistemos, pagal kurią kolektyvinės sutartys arba arbitražo sprendimai skelbiami visuotinai taikytiniais – pagal kitas kolektyvines sutartis ar arbitražo sprendimus, kaip apibrėžta 8 dalies antroje pastraipoje [...].

Nedarant poveikio Direktyvos 2014/67/ES 5 straipsniui, valstybės narės vienoje bendroje interneto svetainėje, [...] kuri minima tame straipsnyje, paskelbia informaciją apie:

(a) darbo užmokesčio sudedamąsias dalis pagal 3 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos c punktą ir

(b) visas darbo sutarčių sąlygas pagal 3 straipsnio 1(-a) dalį;

c) [...]

aa) straipsnis papildomas šia dalimi:

„1(-a). Kai [...] faktinė komandiruotės trukmė viršija 24 mėnesius, valstybės narės užtikrina, nepriklausomai nuo to, kokia teisė yra taikoma darbo santykiams, kad 1 straipsnio 1 dalyje nurodytos įmonės į jų teritoriją komandiruotiems darbuotojams, be šio straipsnio 1 dalyje nurodytų darbo sutarties sąlygų, garantuotų visas taikytinas darbo sutarties sąlygas, kurios valstybėje narėje, kurioje yra atliekamas darbas, yra nustatytos [...]

a) įstatymuose ir kituose teisės aktuose ir (arba)

b) kolektyvinėse sutartyse ar arbitražo sprendimuose, kurie buvo paskelbti visuotinai taikytiniais, kaip apibrėžta šio straipsnio 8 dalyje.

Šios dalies pirma pastraipa netaikoma [...] darbo sutarties sudarymo ir nutraukimo procedūroms, formalumams ir sąlygoms.

[...]

Jeigu 1 straipsnio 1 dalyje nurodyta įmonė pakeičia komandiruoją darbuotoją kitu komandiruotu darbuotoju, atliekančiu tą patį darbą toje pačioje vietoje[...], komandiruotės trukmė šios dalies tikslais yra bendra atitinkamų atskirų darbuotojų komandiruotės laikotarpių trukmė. [...]

Šio straipsnio tikslais „to paties darbo toje pačioje vietoje“ samprata nustatoma atsižvelgiant į, *inter alia*, teiktinos paslaugos pobūdį, atliktiną darbą ir darbo vietos adresą (-us).“;

b) [...]

c) straipsnis papildomas šia dalimi:

„1b. Valstybės narės užtikrina, kad 1 straipsnio 3 dalies **c punkte** nurodytos įmonės komandiruotiems darbuotojams užtikrintų sąlygas, kurios pagal Direktyvos 2008/104/EB [...] 5 straipsnį taikomos laikiniejiems darbuotojams, įdarbintiems per laikinojo įdarbinimo įmones, įsisteigusias valstybėje narėje, kurioje atliekamas darbas.

Valstybės narės užtikrina, kad priimančioji įmonė informuotų 1 straipsnio 3 dalies c punkte nurodytas įmones apie savo taikomas sąlygas, susijusias su darbo sąlygomis ir darbo užmokesčiu, tiek, kiek toms sąlygoms taikoma šios dalies pirma pastraipa.“;

ca) [...]

cb) 7 dalis pakeičiama taip:

„7. Šio straipsnio 1–6 dalys netrukdo taikyti darbuotojams palankesnių darbo sutarties sąlygų.

Komandiruojuotpinigiai laikomi darbo užmokesčio dalimi, išskyrus atvejus, kai jie yra mokami kompensuojant faktines komandiruotės išlaidas, pavyzdžiui, kelionės, maitinimo ar apgyvendinimo išlaidas.“;

d) 9 dalis iš dalies keičiama taip:

„Nedarant poveikio 3 straipsnio 1b daliai, valstybės narės gali nustatyti, kad 1 straipsnio 1 dalyje nurodytos įmonės garantuoja 1 straipsnio 3 dalies **c punkte** nurodytiems darbuotojams tokias sąlygas, **išskyrus 3 straipsnio 1b dalyje nurodytas sąlygas**, kokios yra taikomos laikiniejiems darbuotojams toje valstybėje narėje, kurioje atliekamas darbas.“;

e) [...] 10 dalis pakeičiama taip:

„10. Ši direktyva netrukdo valstybėms narėms, laikantis Sutarties, taikyti nacionalinėms įmonėms ir kitų valstybių įmonėms, remiantis vienodų sąlygų principu, darbo sutarčių sąlygas, susijusias su kitais, nei nurodyta 1 dalies pirmoje pastraipoje, dalykais, nuostatų dėl viešosios tvarkos atveju.“;

3) priedo pirma pastraipa iš dalies keičiama taip:

„3 straipsnyje nurodyta veikla apima visus statybos darbus, susijusius su pastatų statyba, remontu, priežiūra, rekonstravimu ar griovimu, visų pirma:“.

2 straipsnis

- „1. Valstybės narės **ne vėliau kaip per 3 metus nuo šios direktyvos įsigaliojimo priima ir paskelbia** įstatymus ir kitus teisės aktus, būtinus, kad būtų laikomasi šios direktyvos [...]. Jos nedelsdamos pateikia [...] Komisijai tų teisės aktų nuostatų tekstą.

[...] Tas priemonės jos taiko nuo tada, kai praeina 3 metai po šios direktyvos įsigaliojimo. Iki tos dienos [...] tebetaikomas Direktyvos 96/71/EB tekstas be pakeitimų, kurie padaromi šia direktyva.

Valstybės narės, priimdamos tas *priemonės*, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės.

- „2. Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų nacionalinės teisės aktų pagrindinių nuostatų tekstus.
- „3. **Komisija peržiūri šios direktyvos taikymą ir įgyvendinimą. Ne vėliau kaip praėjus 8 metams po šios direktyvos įsigaliojimo Komisija pateikia Europos Parlamentui, Tarybai ir Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui šios direktyvos taikymo ir įgyvendinimo ataskaitą ir prireikus pasiūlo būtinus šios direktyvos pakeitimus ir koregavimus.**

3 straipsnis

Ši direktyva įsigalioja [dvidešimtą] dieną po jos paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

4 straipsnis

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

Priimta Strasbūre

Europos Parlamento vardu

Pirmininkas

Tarybos vardu

Pirmininkas
